

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: G. Maters
Telefoon: 14010

Portefeuillehouder: wethouder HBIS
Cluster: Cluster Stadsbeheer
Ons kenmerk: 22/0005216 22bb2353
Uw kenmerk: 21bb9754)

Datum: B&W 8 maart 2022

Betreft: Afdoeningsvoorstel motie haalbaarheid
stadsbreed voederverbod (21bb9754) en
toezegging 21bb9135

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Haalbaarheid stadsbreed voederverbod

Op welke gronden deze brief?

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2021 is door PvdD, CDA, Nida, 50Plus en D66 de motie (21bb9754) 'haalbaarheid stadsbreed voederverbod' ingediend en aangenomen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

21bb9135 Lokaal voederverbod Prins Alexander (toezegging). Deze toezegging is met het aannemen van onderliggende motie niet meer relevant omdat het stadsbrede voederverbod de reeds bestaande lokale verboden zal vervangen.

Toelichting:

In de motie verzoeken de indieners het college om:

- Een stadsbreed voederverbod te onderzoeken op haalbaarheid, waarbij wordt gekeken naar juridische grondslagen en de toepasbaarheid van de APV dan wel Afvalstoffenverordening Rotterdam 2009;
- Bij aangetoonde haalbaarheid een voorstel voor te bereiden van een stadsbreed voederverbod.

De aanleiding voor het indienen van deze motie is dat het bijvoederen van in het wild levende dieren in de openbare ruimte tot negatieve gevolgen leidt, waaronder het aantrekken van plaagdieren, een ongezond eetpatroon van dieren en verrommeling van de buitenruimte. Ons college deelt deze zorg met de indieners en gaat een wijzingsvoorstel van de APV t.b.v. een stadsbreed voederverbod voorbereiden. Het voederverbod heeft betrekking op de openbare buitenruimte en niet op particuliere tuinen.

We willen wel opmerken dat het voeren van dieren in de buitenruimte slechts een (relatief klein) deel van het voedsel op straat veroorzaakt. Het dumpen van voedsel, zonder dat dit direct aan dieren wordt gegeven, is een veel grotere bron van voedsel op straat. Dumpen van voedsel kan reeds aangepakt worden met behulp van artikel 15 van de Afvalstoffenverordening Rotterdam 2009 (ASV). Daarom gaan Plaagdierbeheersing en Toezicht & Handhaving in 2022 de samenwerking intensiveren teneinde voedsel dumpen effectiever aan te pakken. Ook blijft Plaagdierbeheersing op wijkniveau de samenwerking zoeken met alle betrokken partners zoals woningcorporaties, groenbeheerders, rioolbeheerders en wijkregisseurs. In 2022 zullen we, in de aanloop naar het voederverbod, uitgebreid communiceren met Rotterdammers over voedsel op straat en plaagdieroverlast.

Resultaten onderzoek naar het instellen van een stadsbreed voederverbod

Tot nu toe heeft ons college het instellen van een stadsbreed voederverbod afgehouden omdat de handhaafbaarheid beperkt is en de grootste oorzaak van voedsel op straat is gelegen in het dumpen van voedsel wat reeds strafbaar is. Tegelijkertijd zien we ook dat het Stadsbeheer met de huidige maatregelen en inzet onvoldoende lukt om het aantal klachten over ratten te verminderen. Het gevraagde onderzoek naar de mogelijkheden van een stadsbreed voederverbod levert het volgende overzicht van voor- en nadelen op:

Waarom wel een stadsbreed voederverbod?

- We stellen een duidelijke norm vast: in Rotterdam voeren we geen dieren. We hebben het daarbij nadrukkelijk over de openbare ruimte en niet over particuliere tuinen. Een stedelijk verbod schept duidelijkheid voor bewoners en handhavers waar lokale verboden onduidelijkheid in de hand kunnen werken. De gemeente Utrecht heeft dit ook onlangs ingevoerd en daar is het stedelijke voederverbod onderdeel van een integrale aanpak¹.
- Het tegengaan van overlast/hinder door het voeren van dieren is een te beschermen belang van de APV.
- Een algemeen voederverbod is directer en duidelijker, en kan een aanvulling vormen op de verboden uit de ASV.
- Een stadsbreed voederverbod kan zinvol zijn omdat de huidige inspanningen m.b.t. de rattenaanpak vooralsnog niet leiden tot een structurele daling in het aantal MSB-meldingen² van Rotterdammers. Gedragsverandering vraagt om een lange adem.
- De gemeente is nu tweeslachtig in haar boodschap: we communiceren dat dieren voeren ongewenst is. Tegelijkertijd is het voeren niet verboden, uitzonderingen daargelaten. Voedsel dumpen is al verboden in heel Rotterdam (ASV) maar het (aantoonbaar) voeren van dieren valt daar juridisch gezien niet onder. Invoering

¹ De aanpak bestaat uit Communicatie, plaagdieraanpak, handhaving en maatwerk. Omdat het voederverbod pas recent is ingegaan, is men nog bezig met communicatieactiviteiten en het ontwikkelen van informatieborden. Daarom wordt er nog niet gehandhaafd op het voederverbod. Men is van plan om de handhaving in Utrecht te focussen op de bekende hotspots.

² Meldingen Systeem Buitenruimte

van een stadsbreed voederverbod zorgt voor eenduidigheid. Dat beschouwen we als mogelijk de belangrijkste winst van een stadsbreed voederverbod.

- Brood, rijst en andere voedingsmiddelen voor menselijke consumptie zijn ongezond voor vogels. Aangetoond is dat eenden eerder overlijden als zij veel brood eten.

Nadelen van een stadsbreed voederverbod

- Het is een misvatting om te denken dat een voederverbod bedoeld is om het dumpen van etensresten in de buitenruimte tegen te gaan. Een voederverbod verbiedt het daadwerkelijk voeren van aangewezen diersoorten. Dumpen van voedsel is reeds een overtreding van de ASV.
- Het invoeren van een voederverbod kan de illusie wekken dat de overlast van ratten (en meeuwen en/of duiven) opgelost wordt terwijl daar óók en vooral gedragsverandering voor nodig is.
- Voeren van eendjes/watervogels heeft ook een educatief aspect; kinderen komen op laagdrempelige wijze in aanraking met dieren in de stadsnatuur.

Nadelen met betrekking tot handhaafbaarheid

- Er is onvoldoende capaciteit bij Handhaving om een stadsbreed voederverbod effectief te handhaven. Handhaving zal met name ingezet worden bij acties die volgen uit een wijkgericht plan van aanpak voor hot spot locaties.
- Bij een overtreding van het voederverbod moet feitelijk worden waargenomen dat een dier wordt gevoerd. Indien dit niet wordt waargenomen is er geen sprake van een overtreding van het voederverbod. Dat bemoeilijkt ook een effectieve handhaving omdat overtredingen van een voederverbod meestal niet direct worden waargenomen. In een dergelijke situatie kan wel worden gehandhaafd op het achterlaten van straatafval, mits ook dit op heterdaad wordt geconstateerd.
- Er is geen feitcode beschikbaar voor een overtreding van het voederverbod. Dit betekent dat er handmatig een proces-verbaal moet worden opgemaakt en ingestuurd naar het OM. Dit kost veel tijd en is inefficiënt t.o.v. overtredingen waarvoor wél een feitcode beschikbaar is. Het OM stelt daarbij hoge eisen aan de bewijslast (m.n. de intentie om een dier te voeren).

Effectiviteit

Het op voorhand beoordelen van de te verwachten effecten van een stadsbreed voederverbod is lastig. De verwachting is dat er als gevolg van bovenstaande knelpunten weinig bekeuringen zullen worden uitgeschreven. Daaruit kan het beeld ontstaan dat het verbod niet effectief is. Dat is niet per se het geval, aangezien het verbod ook een preventief, normstellend en symbolisch effect kan hebben dat zich niet vertaalt in aantallen processen verbaal. We zullen na invoering van het voederverbod het volgende monitoren: aantal klachten van burgers, aantal gevangen ratten, aantal uitgeschreven processen verbaal en waarschuwingen en de hoeveelheid voedsel op straat. Hiervoor selecteren we vooral een aantal locaties waar periodiek geschouwd gaat worden.

Conclusie

Met het aannemen van de motie heeft uw raad aangegeven een stadsbreed voederverbod in te willen voeren. Voedsel op straat veroorzaakt plaagdieroverlast en verrommeling. Voedsel komt op straat terecht wanneer mensen dieren actief voeren en wanneer zij eten op straat achterlaten (dumpen). Dumpen van voedsel kan al aangepakt worden via een verbod op het achterlaten van afvalstoffen in de openbare ruimte (ASV art. 15), hoewel dit in de praktijk weinig gebeurt als gevolg van de noodzaak tot heterdaad en beperkte capaciteit bij Handhaving. Voederen van dieren is op enkele lokale voederverboden na toegestaan, hoewel het in de communicatie naar de Rotterdammer sterk ontmoedigd wordt. Om eenduidigheid in de communicatie te bevorderen en de preventieve werking die van een verbod uitgaat, gaan we in de zomer van 2022 over tot het instellen van een stadsbreed voederverbod. Dit is juridisch haalbaar, hoewel de handhaafbaarheid beperkt zal zijn. Daarnaast gaan we in 2022 meer inzetten op samenwerking tussen T&H en Plaagdierbeheersing, de wijkgerichte aanpak en op communicatie.

Financiële en juridische consequenties:

Het instellen van een stadsbreed voederverbod vereist een aanpassing in de APV, artikel 2:60. De eerstkomende mogelijkheid hiertoe is 1 juli 2022. Een raadsvoorstel en ontwerpraadsbesluit zullen wij u tijdig doen toekomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en stellen u voor de motie 'haalbaarheid stadsbreed voederverbod' als afgedaan te beschouwen. Tevens stellen wij voor de toezegging 'lokaal voederverbod Prins Alexander' als afgedaan te beschouwen omdat het stadsbrede voederverbod de reeds bestaande lokale verboden zal vervangen.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb